

Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö Kaarelan perhepäivähoito 2017-2018

Helsinki

Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri on historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia, joka muovautuu yhteisön vuorovaikutuksessa. Varhaiskasvatustyön tavoitteita tukeva toimintakulttuuri luo suotuisat olosuhteet lasten kehitykselle, oppimiselle, osallisuudelle, turvallisuudelle, hyvinvoinnille sekä kestäväälle elämäntavalle

Näin meidän yksikössä on sovittu:

Perhepäivähoidossa toimitaan pienessä ryhmässä. Se luo loistavat puitteet aikuisen ja lapsen aidolle kohtaamiselle ja vuorovaikutukselle. Kodinomaisuus ja tuttu ryhmä luovat turvaa pienelle lapselle.

Panostamme toimintakautena 2017-2018 seuraaviin asioihin:

-Aitoon läsnäoloon ja lapsen kuunteluun; aikuisella on aikaa pysähtyä lapsen asioiden äärelle, lapsen ääni on aidosti kuuluvilla ikätason mukaan. Aikuinen on sensitiivinen lapsen viesteille.

Lasten ehdotuksiin tartutaan ja ne näkyvät toiminnan suunnittelussa ja dokumentoinnissa.

-Aikuinen auttaa lasta havainnoimaan ympäristöä, osallistuu ihmettelyyn ja sanoittaa ympäristön ilmiöitä. Tämä toteutuu arjen eri tilanteissa, niin sisällä kuin ulkona. Aikuinen käyttää rikasta suomen kieltä, toimien näin mallina lapsille. Havaintoja kirjataan myös muistiin.

-Aikuiset tunnistavat oman ammatillisen roolinsa työyhteisön jäsenenä ja ovat tietoisia perustehtävästään. Perustehtäväkuvaus käydään läpi kehityskeskusteluissa.

Oppimisympäristö

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö.

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja, paikkoja, yhteisöjä, käytäntöjä, välineitä ja tarvikkeita, jotka tukevat lasten kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta.

Näin meidän yksikössä on sovittu:

-Arvostamme liikkumista jokapäiväisessä toiminnassa; leikeissä lapset saavat liikkua ja kuulua, myös sisällä. Aikuinen mahdollistaa oppimisympäristön suunnittelulla lapsille turvallisen ympäristön liikkumiseen. Lapset ovat mukana erilaisten toimintaympäristöjen suunnittelussa ja rakentamisessa. Kotona toimivat hoitajat arvioivat oman kodin tiloja lapsen näkökulmasta, päivähoitopäivän ajan tilojen tulee olla muunneltavissa erilaisiin toimintoihin. Toimintaympäristöjen toimivuutta arvioidaan jatkuvasti ja yhteistä osaamista jaetaan koko työyhteisölle työilloissa.

-Kirjojen katselu, tarinoiden kuuntelu ja sadun maailmaan uppoutuminen ovat jokaisen lapsen oikeuksia. Kirjat pidetään lasten saatavilla ja niitä arvostetaan. Kirjojen avulla tutustutaan yhdessä ympäröivään maailmaan. Lasten kanssa vieraillaan kirjastossa ja lainataan yhdessä kirjoja/pelejä/muuta materiaalia. Lasten tarinoita kirjataan muistiin ikätason mukaisesti.

Leikki ja monipuoliset työtavat

Miten leikki näkyy ryhmässä, tilat, leikit, mahdolliset sopimukset
Aikuisen rooli, havainnointi, dokumentointi

Näin meidän yksikössä on sovittu:

Leikki on perhepäivähoidossa keskeinen toimintatapa. Havainnoimalla lasten leikkejä saamme arvokasta tietoa lapsesta ja hänen mielenkiinnon kohteistaan.

Haluamme kasvattajina sitoutua:

-Havainnoimaan lasten leikkejä. Näin aikuinen on tietoinen siitä, mitä asioita lapset juuri sillä hetkellä käsittelevät leikin avulla.

-Mahdollistamaan pitkäkestoiset leikit ja suunnittelemaan leikkiympäristöjä yhdessä lasten kanssa. Kaikki lelut eivät ole yhtä aikaa esillä, tavaroilla on oma paikkansa ja niitä kohdellaan arvostavasti.

-Ohjaamaan lasten leikkitaitojen kehitystä olemalla itse mukana leikissä, lasten ikätason huomioiden. Pienempien lasten kohdalla aikuisella on aktiivisempi rooli, isompien lasten kanssa enemmän tarkkailijan/havainnoijan rooli.

Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Arvioimme miten onnistumme:

Havainnoimme ja osallistumme lasten leikkiin, saamme tietoa lasten keskinäisestä vuorovaikutuksesta, heidän kiinnostuksen kohteistaan ja elementtejä ryhmän varhaiskasvatuksellisiin sisältöihin.

Osaamme perustella toimintamme pedagogisen sisällön.

Varmistamme, että toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteille.

Toimintamme vastaa laaja-alaisen osaamisen tavoitteita sisältäen monipuolisesti kaikki oppimisen eri alueet.

Olemme dokumentoineet monipuolisesti yhdessä lasten kanssa toimintaa.

Näin meidän yksikössä on sovittu:

Dokumentointi perustuu lapsen päivittäiseen havainnointiin

- Katsomalla ja seuraamalla lasta
- Kuuntelemalla lasta
- Keskustelemalla lapsen kanssa
- Keskustelemalla vanhempien kanssa

Jokaisen on tärkeää löytää dokumentointiin se työväline, joka oikeasti palvelee omaa työtä ja sen kehittämistä.

Käytössä tai kehitteillä olevia menetelmiä tällä hetkellä:

- *Kirjaaminen paperille, lapsen kansiot, valokuvaus, sadutus*
- *Facebook-ryhmä, Dropbox, WhatsApp*

Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Mitä arviointi Kaarelan perhepäivähoidossa tarkoittaa:

- Arvioinnin tarkoitus on kehittää ammatillista osaamista ja osoittaa toimintamme onnistumiset sekä mahdolliset kehittämiskohteet. Arviointi lisää tietoisuutta työmme vaikuttavuudesta.
- Arviointia tapahtuu keskusteluissa työkaverin kanssa. Voimme pyytää työkaverilta palautetta ja havainnointiapua.
- Arviointia tapahtuu keskusteluissa esimiehen kanssa. Kasvattaja valmistautuu perustelemaan tekemiään valintoja lasten tarpeista käsin. Ryhmän toimintasuunnitelma käydään läpi kehityskeskustelussa ja siinä tulee näkyä lasten vasuista nousseet tavoitteet toiminnalle. Ryhmän suunnitelmaan kirjataan myös lasten havainnointitavat sekä arvioinnin muodot.
- Arviointi ei ole pelkästään muutaman kerran toimintavuodessa tapahtuvaa pysähtymistä, vaan myös tietoisuutta arjessa tapahtuvista ilmiöistä ja niihin reagoimista.

Yhteistyö ja viestintä

Huoltajien osallisuus

Miten eri tavoin huoltajat saavat vaikuttaa toimintaan, minkälaisia osallistumisen muotoja on suunniteltu
Miten huoltajille viestitään toiminnasta, miten huoltajat voivat osallistua toimintasuunnitelman tekoon

Monialainen yhteistyö

Mitä muita yhteistyökumppaneita ja minkälaisia yhteistyörakenteita yksiköllä on

Näin meidän yksikössä on sovittu:

Perhepäivähoidossa tärkeimmäksi yhteistyömuodoksi huoltajien kanssa koetaan jokapäiväiset keskustelut ja kohtaamiset. Kotona toimiva perhepäivähoitaja näkee lapsen päivän hoitopäivän alusta loppuun, sama hoitaja on vanhempia vastassa niin tulo- kuin lähtötilanteissa. Ryhmäperhepäiväkodissa lapsen ja vanhemmat kohtaa kaksi työntekijää. Tämä mahdollistaa luottamuksen syntymisen ja suoran tiedonvaihdon. Myös vasukeskusteluissa vanhemmilla on mahdollisuus tuoda omia näkemyksiään esiin.

Vanhempia osallistetaan ryhmäperhepäivähoidossa yhteisten tapahtumien muodossa, vanhempi pääsee näin tutustumaan konkreettisesti lapsen varhaiskasvatusympäristöön, tapahtumat voidaan järjestää myös pihalla tai metsässä. Kotona toimivat perhepäivähoitajat järjestävät erilaisia tapahtumia myös esim. taloyhtiön kerhotiloissa.

Viestintä tapahtuu tällä hetkellä pääsääntöisesti suullisesti ja paperilla. Sosiaalisen median kanavien käyttöä kehitellään ja odotetaan kaupungin yhteistä ohjeistusta asiasta.

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

Tutustuminen päivähoitoon

Lapsen vasuprosessi –yhteisesti sovitut käytännöt

Näin meidän yksikössä on sovittu:

Perhepäivähoidossa on tärkeää luoda luottamuksellinen suhde lapseen ja perheeseen heti ensikontaktista lähtien. Yhteistyö vanhempien kanssa alkaa esimiehen puhelinoitosta vanhemmille. Siinä käydään läpi perhepäivähoidon ominaispiirteet kuten ryhmärakenne, varahoitojärjestelyt, hoitajan työvuorosuunnittelu ja tasauspäivät, mahdolliset kotieläimet hoitajan kotona yms.

Kun lapsi on valittu perhepäivähoitoon:

- ensimmäinen kontakti perheen ja hoitajan välillä syntyy puhelimitse, jolloin sovitaan tutustumiskäynnistä. Tutustumiskäynnillä sovitaan käytännön asiat ennen hoidon aloitusta ja tutustutaan lapseen ja perheeseen.
  - käydään läpi aloituskeskustelu-lomake
  - vanhemmat täyttää lapsen perustiedot-lomakkeen
- Vasukeskustelu käydään noin kahden kuukauden kuluttua hoidon aloittamisesta.

Helsingin yhteiset tavoitteet vuodelle 2017

Varhaiskasvatus on mukana ”Suomi 100 Suuri Lukuseikkailu” hankkeessa tiiviissä yhteistyössä kaupunginkirjaston kanssa. Jokaisessa päiväkodissa on järjestetty lapsille ja perheille 1-2-tapahtumaa vuoden 2017 aikana.

Asiakkaiden osallisuus on vahvistunut. Lapset ja perheet saavat mahdollisuuden osallistua varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmien tekemiseen kaikissa toimipisteissä, joissa toimintasuunnitelma tehdään.

Näin meidän yksikössä on sovittu:

Vanhempien mielipiteitä ja toiveita kartoitetaan jokapäiväisissä keskusteluissa sekä lapsen vasukeskustelussa. Yhteiset tapahtumat järjestetään paljon alue/hoitajakohtaisesti, koska vanhemmat ovat kiinnostuneimpia lapsen oman ryhmän toiminnasta.